

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-09-30

Vår referens

Emma Söderström
Utvecklingssekreterare
Emma.Soderstrom@malmo.se

Inriktning för arbetsmarknads- och socialnämndens ettåriga bidrag till idéburna organisationer inom det sociala området 2025

ASN-2024-17058

Sammanfattning

I maj 2024 beslutade arbetsmarknads- och socialnämnden att förvaltningen ska reservera budgeten för nämndens ettåriga bidrag för 2025 och utlysa medlen i syfte att stödja stadens kvinnojourer att klara omställningen utifrån ny lagstiftning som införts från 1 april 2024 (ASN-2024-5415).

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tagit fram ett förslag på inriktning av det ettåriga bidraget 2025 utifrån nämndens beslut, juridiska aspekter på finansiering av skyddat boende och den särart som präglar kvinnojourernas verksamhet. Enligt förslaget ska bidraget syfta till att bidra till stabilitet i den ordinarie verksamheten hos etablerade kvinnojourer och andra idéburna organisationer som erbjuder skydd och stöd i en helhetslösning för våldsutsatta.

Bidraget föreslås vara en generell förstärkning i form av en engångssumma för att underlätta för organisationerna att upprätthålla sin ordinarie verksamhet under perioden för övergång till ny lagstiftning.

Under förutsättning att arbetsmarknads- och socialnämnden fastställer inriktningen för det ettåriga bidraget för 2025 avser förvaltningen att utlysa medlen under hösten och återkomma till nämnden med ett förslag på fördelning under första kvartalet 2025.

Förslag till beslut

- Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner förslag till inriktning för nämndens ettåriga bidrag till idéburna organisationer inom det sociala området 2025.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse -Inriktning för arbetsmarknads- och socialnämndens ettåriga bidrag till idéburen sektor inom det sociala området 2025

Beslutsplanering

ASN beredning 2024-10-02

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2024-10-10

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2024-10-24

Beslutet skickas till

[Här skriver du vem beslutet ska skickas till efter att protokollet är justerat, ange funktion eller organisation. Uppgifterna överförs till protokoll och protokollsutdrag. I fliken expediera till, på ärendekortet, anger du fullständiga uppgifter som exempelvis e-postadress, som en information till nämndsekreteraren . Om beslutet inte ska expedieras, kan denna text och rubrik tas bort.]

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden fördelar årligen bidrag till idéburna organisationer med verksamhet för individer inom nämndens ansvarsområden. Bidragsgivningen syftar till att stötta verksamheter som utgör komplement eller alternativ till nämndens egen verksamhet och att främja ett demokratiskt samhälle där människor kan mötas kring gemensamma angelägenheter.

Föreliggande ärende innehåller förslag på inriktning för arbetsmarknads- och socialnämndens ettåriga organisations- och verksamhetsbidrag till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området 2025.

Bakgrund

I februari 2023 tog arbetsmarknads- och socialnämnden beslut om nya bidragsformer för nämndens stöd till idéburna organisationer inom det sociala området (ASN-2023-1089). Sedan dess har arbetsmarknads- och socialnämnden fördelat bidrag inom det sociala området i form av både ett organisationsbidrag och ett verksamhetsbidrag, som kan sökas på ett eller två år. Tidigare fördelades endast ett ettårigt organisationsbidrag.

Den årliga budgeten för det ettåriga organisations- och verksamhetsbidraget har varit totalt en miljon kronor. I maj 2024 beslutade arbetsmarknads- och socialnämnden att förvaltningen ska reservera budgeten för nämndens ettåriga bidrag för 2025 och utlysa medlen i syfte att stödja stadens kvinnojourer att klara omställningen utifrån ny lagstiftning som införts från 1 april 2024 (ASN-2024-5415).

Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende

Den 1 april 2024 trädde nya bestämmelser i kraft inom bland annat socialtjänstlagen (2001:453), socialtjänstförordningen (2001:937), och lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende.

De nya bestämmelserna syftade till att förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende till skydd och stöd mot hot, våld eller andra övergrepp. De syftar även till att stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Barn som har en vårdnadshavare som befinner sig på skyddat boende ska utifrån den nya lagen bedömas och beviljas insatsen individuellt.

Den nya lagen innebär också att skyddat boende blir tillståndspliktigt och att det krävs intyg från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) att få bedriva enskild verksamhet i form av skyddat boende.

Arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor

I arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor framgår vad som gäller när nämnden fördelar bidrag till idéburna organisationer (ASN-2023-3539).

Riktlinjerna syftar till att organisationer som mottar ekonomiskt stöd från nämnden ska uppfylla de krav som Malmö stad ställer och att säkerställa att bidraget hanteras på ett likvärdigt och transparent sätt gentemot den idéburna sektorn.

Oavsett bidragsform ska organisationer som mottar bidrag från arbetsmarknads- och socialnämnden uppfylla ett antal grundläggande krav. Utöver dessa finns krav och villkor som gäller för den specifika bidragsformen. För krav och villkor som gäller för nämndens ettåriga bidrag se bifogade riktlinjer (avsnitt 5.1 och avsnitt 6.1).

Arbetsmarknads- och socialnämndens stöd inom området våld i nära relation

Sedan arbetsmarknads- och socialnämnden bildades 2017 har nämnden årligen fördelat bidrag till kvinnojourer och andra idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relation.

Inför 2024 och 2025 har totalt nio organisationer inom verksamhetsområdet våld i nära relation beviljats tvåårigt organisations- eller verksamhetsbidrag på sammanlagt 4 255 000 kronor årligen (ASN-2023-11579, ASN-2023-11578). Av dessa nio organisationer driver tre organisationer skyddat boende för våldsutsatta. I dessa fall har bidrag beviljats till organisationens öppna verksamhet samt till kostnader som rör organisationens väsentliga funktioner, så som administration och lokalhyra.

Utöver organisations- och verksamhetsbidrag erhöll ovanstående nio organisationer ett extra stöd på sammanlagt 2 553 000 kronor i slutet av 2023 att använda under 2024 och 2025 (ASN-2023-21426, STK-2023-278).

Kommunal finansiering av skyddat boende

Den kommunala bidragsgivningen till föreningar för kompletterande social verksamhet ska skiljas från rätten som tillkommer enskilda att vid behov få stöd och hjälp av socialnämnden (se 2 kap. 1 §, 4 kap. 1 § och 5 kap. 11 § SoL). Om socialnämnden beslutar att bevilja stöd och hjälp till en enskild, kan nämnden överlåta genomförandet

av insatsen till en annan utförare, såsom en ideell kvinnojour, genom att upphandla platser för placering. Ekonomisk ersättning utgår då till utföraren.

Enligt Upphandlingsmyndighetens vägledning om finansiering av skyddat boende fastslås att skyddat boende klassificeras som en ekonomisk tjänst. Om kommunen ger en ideell kvinnojour i uppdrag att genomföra en insats i form av skyddat boende, bedöms detta därför som ett köp av en tjänst som omfattas av lagen om offentlig upphandling, LOU (2016:1145), eller lagen om valfrihetssystem, LOV (2008:962).

Under 2021 beslutade arbetsmarknads- och socialnämnden att upphandla skyddat boende avseende våld i nära relation och hedersrelaterat våld (ASN-2021-3546). Sedan 1 februari 2023 har förvaltningen ramavtal avseende skyddat boende.

Förvaltningens överväganden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att kvinnojouren och andra idéburna organisationer som erbjuder akut skydd till våldsutsatta utgör ett viktigt komplement till socialtjänsten. De erbjuder en helhetslösning i form av både skyddat boende och öppen verksamhet vilket innebär att hjälpsökande kan erbjudas rådgivning, samtal, skyddat boende och uppföljande stöd på samma ställe. Eftersom tillit är avgörande för att våga söka hjälp, skydd och öppet dela sin fullständiga situation, är denna helhet viktig för många våldsutsatta.

Förvaltningen framhåller dessutom att kvinnojouren och andra idéburna organisationer som erbjuder skydd och stöd utgör ett komplement till kommunens insatser, då de verkar inom en annan sektor. Som ideella föreningar har de ett allmännyttigt syfte och ett förtroendekapital som möjliggör att de når våldsutsatta som annars i mindre utsträckning skulle söka sig direkt till socialtjänsten.

Arbetsmarknads- och socialnämndens finansiering av kvinnojourens verksamhet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen konstaterar att det finns ett flertal aspekter som påverkar den kommunala bidragsgivningen till skyddat boende.

Utöver Malmö stads upphandlade platser på skyddat boende utgörs nämndens finansiering till lokala kvinnojouren av organisations- och verksamhetsbidrag. Till skillnad från den finansiering som sker genom upphandlingen är bidragen inte avsedda att tillgodose kommunens behov av att tillhandahålla en specifik tjänst som socialnämnden har ett rättsligt ansvar för. Istället syftar bidragen till att stödja delar av organisationernas verksamhet som kompenserar eller erbjuder ett alternativ till kommunens verksamhet.

Med anledning av att förvaltningen sedan 2023 har ett upphandlat avtal avseende skyddat boende inom området våld i nära relation och hedersrelaterat våld, bedömer förvaltningen inte att det är lämpligt att ge bidrag till kostnader på skyddat boende.

De delar av organisationernas verksamhet som utgör komplement eller alternativ till kommunens verksamhet tillhandahålls skyddsbehövande utan kostnad och syftar till att skydda utsatta individer. Motsvarande verksamhet skulle inte erbjudas utan offentlig finansiering. Därmed handlar det om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt SGEI de minimis-förordningen (kommissionens förordning 2023/2832). Organisationsbidrag för sådana tjänster är tillåtet enligt denna förordning och kan därför ges med stöd av den.

Förvaltningen bedömer att den nya lagen om placering av barn i skyddat boende, tillsammans med det nya tillståndskravet, kommer att leda till ökade resursbehov hos kvinnojourer under en tid, särskilt i form av personal och administration.

Förslag på inriktning för bidrag för nämndens 1-åriga bidrag för 2025.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tagit fram förslag till inriktning för nämndens ettåriga bidrag till idéburna organisationer inom det sociala området 2025. Förslaget är utformat utifrån det beslut som nämnden tog i maj och med hänsyn till kvinnojourernas särart, juridiska förutsättningar och nämndens riktlinjer för stöd och bidrag.

Förvaltningen föreslår att nämndens ettåriga bidrag inom det sociala området 2025 ska syfta till att bidra till stabilitet i den ordinarie verksamheten hos etablerade kvinnojourer och andra idéburna organisationer som till våldsutsatta erbjuder skydd och stöd i en helhetslösning. Bidraget föreslås som en generell förstärkning i form av en engångssumma för att underlätta för organisationerna att upprätthålla sin ordinarie verksamhet under övergångsperioden till den nya lagstiftningen.

För att erhålla bidraget ska organisationen:

- Vara en väletablerad kvinnojour eller likvärdig organisation i Malmö.
- I sin verksamhet erbjuda både skydd och stöd till våldsutsatta i en helhetslösning.
- Använda bidraget till kostnader för verksamhet som utgör ett komplement till socialtjänsten.
- Erhållit arbetsmarknads- och socialnämndens tvååriga organisations- eller verksamhetsbidrag inom området våld i nära relation 2024 och 2025.
- Ansöka om bidraget i det formulär som förvaltningen tillhandahåller och under den period som förvaltningen uppger.

Utöver de specifika villkor som föreslås gälla ska organisationen uppfylla de grundläggande krav som arbetsmarknads- och socialnämnden ställer i riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor (avsnitt 3).

Under förutsättning att arbetsmarknads- och socialnämnden fastställer inriktningen för det ettåriga bidraget för 2025 avser förvaltningen att utlysa medlen under hösten och återkomma till nämnden med ett förslag på fördelning under första kvartalet 2025.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Truls Hallin Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef